

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain 6 ja 28 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjien lomituspäalvelulakia niin, että karjatalousyrittäjän oikeus saada lomituspäalveluja vuosiloman ajaksi lisääntyy yhdellä päivilä. Muutoksen jälkeen vuosiloman pituus olisi 23 päivilä kalenterivuodessa.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi perustetta, jonka mukaan maksullisesta lomittaja-avusta perittävä tuntimaksu määräytyy. Nykyisin maksu vastaa kuukausipalkkaisen lomittajan virka- ja työehtosopimuksen mukaista alinta

peruspalkkaa lisättynä kahdella kokemuslisällä. Lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että maksu vastaisi edellä tarkoitettua peruspalkkaa lisättynä yhdellä kokemuslisällä.

Lain on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Vuosilomaa koskevaa muutosta sovellettaisiin kuitenkin vuoden 2001 alusta. Maksullisesta lomittaja-avusta perittävän maksun perustetta koskevaa muutosta on tarkoitus soveltaa 1 päivästä helmikuuta 2001.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Oikeus vuosilomaan

Maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain (1231/1996) 4 §:n 1 momentin mukaan vuosilomaan on oikeutettu maatalousyrittäjä, joka harjoittaa karjataloutta päätoimisesti. Karjatalouden tulee käsittää vähintään neljä kotieläinyksikköä, joista säädetään tarkemmin asetuksella. Lain 6 §:n mukaan 4 §:ssä tarkoitettulla maatalousyrittäjällä on oikeus saada lomituspäalveluja kalenterivuoden aikana vuosilomaa varten 22 päivän ajaksi.

Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi niin, että maatalousyrittäjän oikeus saada lomituspäalveluja vuosiloman ajaksi lisääntyy yhdellä päivilä. Muutoksen jälkeen vuosiloman pituus olisi 23 päivilä kalenterivuodessa.

1.2. Maksullisesta lomittaja-avusta perittävä maksu

Maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain 16 §:n 2 momentissa säädetään vuosilomaan oikeutetun maatalousyrittäjän mahdollisuudesta saada maksullista lomittaja-apua subventoituun hintaan. Säännöksessä tarkoitettua lomittaja-apua voidaan antaa enintään 100 tuntia kalenterivuodessa maatalousyrittäjää kohden. Lomituspäalvelujen järjestämisestä vastaava paikallisyksikkö voi osoittaa maksullisen lomittaja-avun tehtäviin vain palveluksessaan olevan kuukausipalkkaisen maatalouslomittajan. Maksullista lomittaja-apua voidaan antaa vain, jos se ei vaaranna vuosiloman tai sijaisavun järjestämistä ja jos se voidaan toteuttaa ylittämättä maatalouslomittajan työehtosopimuksen mukaista täyttä työaikaa.

Maksullisesta lomittaja-avusta perittävän maksun perusteesta säädetään maatalousyrittäjien lomituspäalvelulain 28 §:n 1 momentissa. Sen mukaan palvelusta peritään tuntimaksu, joka vastaa kuukausipalkkaisen maatalouslomittajan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaista alinta perus-

palkkaa lisättyinä kahdella kokemuslisällä. Tuntimaksu on nykyisin 44,07 markkaa II kalleusluokan kunnissa, joihin lomituspalkvelujen järjestäminen painottuu. I kalleusluokkaan kuuluvissa kunnissa maksu on 44,53 markkaa tunnilta. Valtion vuoden 2001 talousarviossa on ennakoitu lomittajien palkkatarkistuksen suuruudeksi 3,5 prosenttia. Jos palkkatarkistus olisi toteutunut ennakoitun suuruusena, tuntimaksuksi olisi muodostunut 45,60 markkaa II kalleusluokassa ja 46,09 markkaa I kalleusluokassa.

Tulopoliittisen kokonaisratkaisun yhteydessä maatalouslomittajien palkkahinnoittelun rakennetta muutettiin. Hinnoittelun jaosta kahteen kalleusluokkaan luovuttiin ja hinnoittelun ala- ja ylärajaa korotettiin tuntuvasti. Palkkahinnoittelun muutoksista seuraa, että kuukausipalkkaisen lomittajan alin peruspalkka nousee enimmillään runsaat 8 prosenttia. Maksullisen lomittaja-avun tuntimaksu nousisi siten 47,62 markkaan.

Maksun perustetta ehdotetaan muutettavaksi niin, että tuntimaksu on kuukausipalkkaisen lomittajan alin peruspalkka lisättyinä yhdellä kokemuslisällä. Silloin tuntimaksu olisi 45,46 mk eli lähes sama kuin se olisi ollut II kalleusluokassa, jos palkankorotus olisi toteutunut talousarviossa ennakoitun prosentimäärän suuruusena.

2. Esityksen vaikutukset

Maatalousyrittäjien vuosilomaoikeuden lisääminen yhdellä päivällä lisää valtion vuoden 2001 talousarviossa arvioitujen lomituspäivien lukumäärää 46 600:lla. Muutoksen johdosta valtion korvattavien kustannusten määrä lisääntyy arviolta 24 miljoonalla markalla vuonna 2001. Kustannusten lisäystä arvioitaessa on otettu huomioon, että vuosilomapäivien lisääntyminen todennäköisesti vähentää hieman maksullisen lomittaja-avun käyttöä ja ehkä myös sijaisavun tarvetta. Tästä syystä muutoksen kokonaisvaikutus on arvioitu noin 3,7 miljoonaa markkaa pienemmäksi kuin se muutoin olisi.

Vuosilomaoikeuden lisääntyminen yhdellä päivällä lisää lomittajien työvoiman tarvetta noin 230 työvuodella.

Maksullisesta lomittaja-avusta perittävän maksun perustetta koskeva muutos ei vaikuta valtion vuoden 2001 talousarviossa arvioitujen valtion korvattavien lomituskustannusten määrään. Jos maksun peruste säilyisi ennallaan, maksullisesta lomittaja-avusta perittävien maksujen kertymä olisi vuonna 2001 noin 800 000 markkaa suurempi kuin se olisi ilman ehdotettua muutosta.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelun yhteydessä on kuultu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen, Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto ry:n, Kunnallisvirkamiesliitto ry:n, Maatalouslomittajat ry:n sekä Kunnallisen työmarkkinalaitoksen edustajia.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Vuosilomaoikeus on lain mukaan kalenterivuosi-kohtainen. Ehdotettu laki tulisi voimaan kesken kalenterivuoden. Vuosilomaoikeutta koskevaa muutosta tulisi kuitenkin voida soveltaa vuoden 2001 alusta. Voimaantulosääntöön ehdotetaan sisällytettäväksi tätä tarkoittava maininta.

Työ- ja virkaehtosopimus, jonka johdosta maksullisesta lomittaja-avusta perittävän maksun perustetta on tarpeen muuttaa, on tullut voimaan 1 päivästä helmikuuta 2001. Jotta maksuja ei tarvitsisi korottaa mainitun päivän ja lain voimaantulopäivän väliseksi ajaksi, ehdotetaan voimaantulosääntönsä säädettyä, että maksun perustetta koskevaa muutosta sovelletaan 1 päivästä helmikuuta 2001.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 6 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 6 § ja 28 §:n 1 momentti seuraavasti:

6 §

Oikeus vuosilomaan

Edellä 4 §:ssä tarkoitetulla maatalousyrittäjällä on oikeus hakemuksesta saada lomituspalveluja kalenterivuoden aikana vuosilomaa varten 23 päivän ajaksi.

28 §

Maksullisesta lomittaja-avusta perittävät maksut

Maatalousyrittäjältä peritään 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua lomittaja-avusta

tuntimaksu, joka vastaa kuukausipalkkaisen lomittajan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaista alinta peruspalkkaa lisättynä yhdellä kokemuslisällä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Lain 6 §:ää sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2001 ja 28 §:n 1 momenttia 1 päivästä helmikuuta 2001.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 16 päivänä helmikuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

Laki

maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 6 ja 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 6 § ja 28 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

6 §

Oikeus vuosilomaan

Edellä 4 §:ssä tarkoitetulla maatalousyrittäjällä on oikeus hakemuksesta saada lomituspalveluja kalenterivuoden aikana vuosilomaa varten 22 päivän ajaksi.

28 §

Maksullisesta lomittaja-avusta perittävät maksut

Maatalousyrittäjältä peritään 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua lomittaja-avusta tuntimaksu, joka vastaa kuukausipalkkaisen lomittajan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaista alinta peruspalkkaa lisätynä kahdella kokemuslisällä.

Ehdotus

6 §

Oikeus vuosilomaan

Edellä 4 §:ssä tarkoitetulla maatalousyrittäjällä on oikeus hakemuksesta saada lomituspalveluja kalenterivuoden aikana vuosilomaa varten 23 päivän ajaksi.

28 §

Maksullisesta lomittaja-avusta perittävät maksut

Maatalousyrittäjältä peritään 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua lomittaja-avusta tuntimaksu, joka vastaa kuukausipalkkaisen lomittajan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaista alinta peruspalkkaa lisätynä yhdellä kokemuslisällä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Lain 6 §:ää sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2001 ja 28 §:n 1 momenttia 1 päivästä helmikuuta 2001.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.